

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. Petra Krajčoviča, JUDr. Emila Bdžocha, JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Juraja Majchráka v trestnej veci proti obvinenému **R. Č.**, vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8 T 8/05 prerokoval na neverejnom zasadnutí 02. marca 2009 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený R. Č. proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2008, sp. zn. 1 To 24/2007 a takto

r o z h o d o l:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. Č. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 13. júla 2007, sp. zn. 8 T 8/05 bol obvinený R. Č. uznaný za vinného z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

v M. dňa X. okolo X. hod. v chodbe na prízemní obytného domu na ul. P. J. č. X. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov a po hádke s E. R. tohto v úmysle usmrtiť 14x bodol kuchynským nožom s dĺžkou čepele 16,5 cm do ľavej pohrudnicovej dutiny a brušnej dutiny, čím mu spôsobil 6 bodnorezných poranení na prednej ploche hrudníka a brucha, 3 bodnorezné poranenia a na ľavej zadobočnej ploche hrudníka, 4 bodnorezné rany na chrbte v blízkosti hrudníkovej chrbtice, pričom v dôsledku týchto poranení došlo k masívnemu zakrvácaniu pohrudnicovej dutiny, brušnej dutiny a vykrvácaniu navonok s následným zlyhaním krvného obehu a činnosti srdca. Na následky týchto poranení E. R. zakrátko po útoku zomrel.

Uvedeného konania sa obvinený R. Č. dopustil aj napriek tomu, že bol rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. apríla 1998, sp. zn. 2 T 52/97 odsúdený pre trestný čin

vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov so zaradením pre výkon trestu do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny.

Z výkonu trestu bol rozhodnutím Okresného súdu Košice I z 25. januára 2005, sp. zn. 8 Pp 150/04 podmienenčne prepustený na skúšobnú dobu v trvaní 6 (šesť) rokov.

Zároveň bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu v Plzni z 29. januára 1991, sp. zn. 3 T 451/90 odsúdený pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák., za čo mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov a 6 (šesť) mesiacov so zaradením pre výkon trestu do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny. Z výkonu trestu bol podmienenčne prepustený 24. novembra 1992 na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov.

Za to bol odsúdený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006, s použitím § 29 ods. 1, ods. 3, § 43 ods. 1 a § 35 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny.

Zároveň bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Michalovce z 24. októbra 2005, sp. zn. 4 T 86/05, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienenčne so zaradením do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Krajský súd podľa § 30 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. zároveň rozhodol, že podmienenčné prepustenie obvineného z výkonu trestu odňatia slobody nie je prípustné.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 01. januára 2006 boli poškodené strany – S. R., nar. X., bytom H. X., okres S. a V. Z. P., a. s., pobočka M., so sídlom N. S. X., M., s ich nárokmi na náhradu škody odkázané na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený R. Č. v zákonnej lehote odvolanie. Na jeho podklade Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom z 27. februára 2008, sp. zn. 1 To 24/2007 podľa § 258 ods. 1 písm. d/ Tr. por. v znení účinnom do 01. januára 2006 (správne malo byť aj podľa odseku 2, § 258 Tr. por.) zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste a spôsobe jeho výkonu. Podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006, s použitím § 29 ods. 1, ods. 3, § 43 ods. 1 a § 35 ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 uložil obvinenému R. Č. trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 bol obvinený pre výkon uloženého trestu zaradený do III. (tretej) nápravno výchovnej skupiny.

Zároveň bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Michalovce z 24. októbra 2005, sp. zn. 4 T 86/05, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne so zaradením do II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 odvolací súd rozhodol, že podmienené prepustenie obvineného R. Č. z výkonu trestu odňatia slobody na doživotie nie je prípustné.

Proti citovanému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho podal obvinený R. Č. dovolanie prostredníctvom obhajcu (zákonná podmienka uvedená v § 373 ods. 1 Tr. por.). Tento mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ a písm. l/ Tr. por. Pokiaľ ide o ostatný z nich, a ktorý možno uplatniť len vtedy, ak bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súčasne bolo rozhodnuté, že podmienené prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné, obvinený R. Č. vôbec neuviedol dôvody, pre ktoré je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia obvinený neuviedol právne námietky, ale namietal skutkové závery oboch súdov nižšieho stupňa. Rovnako ako v súdnej fáze pôvodného konania zopakoval, že je nevinný, žalovaný skutok nespáchal a odsúdený nebol na základe usvedčujúcich dôkazov, ale na základe jeho profesionálnej zločineckej minulosti, odsúdenia za trestný čin vraždy,

čo zdôraznil zástupca generálneho prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Konajúcim súdom vyčítal jednostrannosť hodnotenia vykonaných dôkazov s tým, že boli ignorované viaceré dôkazy svedčiace v jeho prospech, predovšetkým výpovede svedkov B. a P., ktorí ho v kritickom čase videli na inom mieste, než na mieste činu a tiež neúplnosť vykonaného dokazovania. Pre náležité objasnenie veci bolo nevyhnutné urobiť rekonštrukciu prípadu v spojení s vyšetrovacím pokusom zameraným na preverenie, či mohol v danom časovom limite v ťažkom stupni opilosti 4x vybehnúť z prízemie na 5. poschodie, vypočítať chlapcov, ktorí našli zaistený nôž, na pobyt osôb v priestore a čase spáchania skutku. Ďalej bolo treba zaoberať sa otázkou chýbajúcich osobných dokladov, peňaženky a kľúčiky s chýbajúcimi kľúčmi od vchodu do bytového domu a bytu poškodeného, určiť totožnosť zaisteného noža a preukázať pôvod krvi a spôsob vzniku krvného oteru na jeho (obvineného) svetri. V prípravnom konaní ani v konaní pred súdom nebola vyvrátená ani potvrdená jeho obhajoba. Napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom (dovolačný dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.) preto, lebo k pôvodnému priznaniu bol dlhodobo pripravovaný psychickým nátlakom spočívajúcim v dlhodobom držaní, presahujúcom 24 hodín, po ťažkom stupni opilosti na polícii, bez odpočinku, jedla a viacnásobným vypočúvaním operatívnymi pracovníkmi, ktorí ho odovzdali vyšetrovateľovi až keď mali istotu, že je spracovaný a spôsobilý výsluchu za prítomnosti obhajcu. Tomuto tvrdeniu zodpovedá aj obsah zápisnice o jeho výpovedi, kde je zaznamenané, že pre únavu odmietol ďalší výsluch.

Z uvedených dôvodov obvinený R. Č. navrhol vysloviť porušenie zákona v jeho neprospech, zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež jemu predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach a prikázať vec znovu prerokovať a rozhodnúť.

Strany, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté sa v rámci postupu predsedu senátu súdu prvého stupňa (§ 376 Tr. por.) k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), že obvinený R. Č. využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť

na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Formuláciou uvedenou v tomto ustanovení zákon vyjadruje, že dovolanie založené na dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V rámci tohto dovolacieho dôvodu je možné namietat' vo vzťahu k zistenému skutku, že tento mal byť posúdený ako iný trestný čin alebo, že skutok nevykazuje znaky žiadneho trestného činu. Koncepcia dovolania v trestnom práve, osobitne úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, vylučuje možnosť uplatňovania námietok proti skutkovým zisteniam pre ich nesprávnosť alebo neúplnosť, či už v dôsledku nevykonania potrebného dokazovania alebo nesprávneho hodnotenia dôkazov.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, ako to plynie z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj podľa § 374 ods. 3 Tr. por. Spomenutý opravný prostriedok neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad bezprostrednosti a ústnosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Preto s poukazom a nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Dovolanie obvineného R. Č. však existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. neopiera o žiadne právne námietky, ale je založené výlučne

na skutkových výhradách, keď skutkové zistenia považuje za chybné v dôsledku neúplného dokazovania a tiež nesprávneho hodnotenia dôkazov. Ide tak o námietky, ktoré sú mimo dovolateľom deklarovaneho zákonného dovolacieho dôvodu (námietky obvineneho R. Č. vecne nezodpovedajú zákonnému vymedzeniu použitého iného dovolacieho dôvodu), a preto najvyšší súd na ne nemohol prihliadať. Tým zároveň konštatuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nebol splnený.

Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený za nesúladne so zákonom vykonaný dôkaz označuje na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 207 ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 01. januára 2006 prečítanú jeho prvotnú výpoveď urobenú v procesnom postavení obvineneho 08. septembra 2005 v prípravnom konaní. Tento dôkazný prostriedok obsahujúci jeho priznanie, z ktorého súdy oboch stupňov tiež vychádzali pri rozhodovaní o vine, označil obvinený za absolútne nepoužiteľný a z tohto dôvodu aj v súdnom konaní vykonaný v rozpore so zákonom, lebo podľa § 207 ods. 2 Tr. por. zápisnicu o predchádzajúcej výpovedi obvineneho možno prečítať len vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim Trestnému poriadku.

Nepoužiteľnosť spomenutej výpovede z prípravného konania obvinený R. Č. založil na tvrdení použitom aj v odvolacom konaní (podmienka použiteľnosti dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. v zmysle § 371 ods. 3 Tr. por.), že k priznaniu bol dlhodobo pripravovaný psychickým nátlakom, viacnásobným vypočúvaním zo strany operatívnych pracovníkov policajného zboru bez odpočinku, jedla, v ťažkom stupni opilsti, počas zadržovania presahujúceho viac ako 24 hodín. Až keď mali istotu, že je spracovaný a spôsobilý na výsluch v prítomnosti obhajcu, odovzdali ho vyšetrovateľovi.

V súvislosti s uvedenými námietkami treba uviesť nasledovné:

Výsluchmi svedkov mjr. L. S. a kpt. J. K. na hlavnom pojednávaní 09. marca 2006 bolo vyvrátené tvrdenie obvineneho o tom, že v dobe od jeho zadržania vyšetrovateľom 08. septembra 2005 o 00.35 hod. až do začatia výsluchu toho istého dňa o 21.00 hod. vyšetrovateľom

mjr. Ing. B. bol obvinený „spracovávaný“ pre budúci výsluch viacnásobným vypočúvaním, posmeškami a vyhrážkami (o umiestnení matky obvineného do väzby), čo malo predstavovať neprípustný psychický nátlak vypovedať želaným spôsobom pri procesne použiteľnom úkone vyšetrovateľa. Vzhľadom k tomu nemožno prisvedčiť tvrdeniu obvineného, že jeho priznanie pred vyšetrovateľom 08. septembra 2005 za prítomnosti obhajcu (ktoré však nebolo ojedinelé, ale obvinený ho zopakoval aj pri ďalších výsluchoch konkretizovaných v napadnutom rozsudku) bolo dôsledkom neprístupného nátlaku zo strany operatívnych pracovníkov polície. Okolnosť, že obvinený bol vypočúvaný až po 24 hodinách od spáchania skutku a že po celú túto dobu bola obmedzená jeho osobná sloboda nie je porušením zákona ani neprípustným pôsobením na obvineného. K jeho zadržaniu totiž došlo pre opodstatnený úsudok o existencii väzobných dôvodov, čo sa napokon prejavilo v súdnom rozhodnutí o vzatí obvineného do väzby a pokiaľ išlo o odklad výsluchu stalo sa tak preto, že obvinený bol v čase spáchania činu v ťažkom stupni opilosti (až 2,54 ‰ alkoholu v krvi – vid'. posudok znalkyne MUDr. V. K.), a preto bolo vylúčené obvineného vypočúvať skôr. Pokiaľ mal byť unavený do takej miery, že nebol schopný plnohodnotne sa zúčastniť výsluchu 08. septembra 2005, mal obvinený túto skutočnosť oznámiť na začiatku svojho výsluchu, výslovne však po poučení vyšetrovateľom (č.l. 113) uviedol za prítomnosti obhajcu, že nežiada o odklad výsluchu. Napokon však výsluch bol ukončený po tom, ako obvinený vyhlásil, že je zo skutku vystresovaný a už aj značne unavený (č.l. 114).

Berúc do úvahy uvedené zistenia dovolací súd uzatvára, že výsluch obvineného R. Č. 08. septembra 2005, ako aj ďalšie výsluchy v prípravnom konaní, v ktorých spáchanie skutku priznal, boli vykonané podľa Trestného poriadku, a preto po zmene výpovede obvineného na hlavnom pojednávaní postupoval prvostupňový súd v súlade so zákonom, keď skoršie výpovede obvineného prečítal postupom podľa § 207 ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 01. januára 2006.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por. obvinený vôbec neuviedol, aké chyby vyčíta výroku o treste odňatia slobody na doživotie pri súčasnom rozhodnutí podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006, že podmienené prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Viazanosť tohto dovolacieho dôvodu v prvom rade na trest odňatia slobody na doživotie naznačuje, že jeho podstatou je skúmanie, či skutkový základ zistený súdmi oboch stupňov

opodstatňoval právny záver o splnení podmienok pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, ktoré podľa správne aplikovaného Trestného zákona, účinného do 01. januára 2006 boli stanovené v § 43 ods. 1 a § 29 ods. 3 Tr. zák.

V súvislosti s tým dovolací súd uvádza, že sudy oboch stupňov správne uzavreli, že v osobe obvineného R. Č. ide o páchatel'a podľa § 43 ods. 1 Tr. zák., u ktorého treba uplatniť tzv. zásadu „trikrát a dost“. Tento záver je namieste aj napriek tomu, že v prípade odsúdenia obvineného za trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák. rozsudkom Vojenského obvodového súdu v Plzni z 29. januára 1991, sp. zn. 3 T 451/90 na trest odňatia slobody vo výmere štyri a pol roka, z výkonu ktorého bol obvinený podmiennečne prepustený 24. novembra 1992, ide už o rozhodnutie súdu cudzieho štátu.

Rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci môže mať pozitívne účinky na území Slovenskej republiky (medzi ktoré treba zaradiť aj možnosť považovať obvineného za páchatel'a podľa § 43 ods. 1 Tr. zák., resp. § 47 ods. 2 teraz účinného Trestného zákona) len vtedy, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva alebo zákon. Pokiaľ ide o spomenutý rozsudok bývalého Vojenského obvodového súdu Plzeň, tento po zániku Českej a Slovenskej federatívnej republiky má zo zákona rovnaké účinky ako rozsudok súdu sídliaceho na území terajšej Slovenskej republiky a to so zreteľom na článok II bod 4, prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 247/1994 Z. z., účinného od 01. októbra 1994 podľa ktorého rozhodnutia súdov bývalej Českej a Slovenskej federatívnej republiky, ak mali sídlo na území Českej republiky sú vykonateľné za rovnakých podmienok ako rozhodnutia súdov Slovenskej republiky. Čo sa týka právnych predpokladov možnosti uloženia trestu odňatia slobody na doživotie stanovených v § 29 ods. 3 Tr. zák. tieto boli v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočne odôvodnené, a preto v tomto smere dovolací súd len odkazuje na príslušné časti odôvodnenia prvostupňového a druhostupňového rozsudku, s ktorými sa stotožňuje. Fakultatívna možnosť rozhodnutia podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006, vylúčiť možnosť podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na doživotie u páchatel'a, ktorý už bol potrestaný za trestný čin uvedený v § 43 Tr. zák. bola v posudzovanej veci správne aplikovaná so zreteľom na zistenú maximálnu pravdepodobnosť aj rovnorodej recidívy obvineného, ktorý trestný čin vraždy spáchal v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu aj za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák.

Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci neboli splnené uplatnené dovolacie dôvody, a preto dovolací súd na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného R. Č. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 02. marca 2009

JUDr. Harald S t i f f e l, v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Krajčovič

Za správnosť vyhotovenia: Sláva Drgoňová